

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Team: Beleid

Onderwerp:

Besteding van de extra SPUK gelden voor woningverbetering Energiearmoede

Notagegevens

Bestuursorgaan : B-en-W 20-09-2022

Notanummer : 2022-732

Datum : 20-09-2022

Programma : 04b-Energietransitie

Portefeuillehouder : Wethouder Walder,

Bijlage(n) : beleidsregels_060922.docx, Besteden extra spuk.docx

Parafering

14-09-2022: Wethouder14-09-2022: Programmamanager Energietransitie

Agendering

* 14-09-2022: Gemeentesecretaris/algemeen directeur

Definitieve akkoord

21-09-2022

B & W d.d.: 20-09-2022

Besluit

1. In te stemmen met de besteding van de tweede tranche SPUK gelden zoals omschreven in de notitie 'Besteden extra SPUK'
2. In te stemmen met de inzet van de ISDE subsidie zoals beschreven in de notitie 'Besteden extra SPUK'
3. De aangepaste besluitregels vast te stellen conform de bijlage besluitregels
4. De raadsmededeling vast te stellen en aan te bieden aan de raad

De nota en het besluit openbaar te maken.

Inleiding

In Januari 2022 heeft de gemeente Deventer een Specifieke Uitkering (SPUK) ontvangen om te investeren in woningverbetering voor mensen in Energiearmoede. Op 26 april heeft het college ingestemd met de voorgestelde aanpak. In juni '22 hebben alle gemeenten, ook Deventer, een extra SPUK ontvangen om aan dezelfde doeleinden te besteden. Met deze extra SPUK kan zowel het bedrag per woning verhoogd worden als de groep die gebruik kan maken van de regeling vergroot worden. In de bijlage is uitgewerkt hoe we dit willen aanpakken. De wijzigingen ten opzichte van het plan van aanpak zijn:

- De regeling is beschikbaar voor inwoners met een inkomen tot 140% van het sociaal minimum (in plaats van 120% van het sociaal minimum)
- Het gemiddelde bedrag per woning is, op basis van de aanbestedingsresultaten en de te verwachten prijsstijgingen verhoogd tot een gemiddeld bedrag per woning van € 2.000,-
- De ISDE subsidie wordt wel aangevraagd maar kan (nog) niet gestort worden op de rekening van de gemeente door RVO. Het bedrag wordt op de rekening van de inwoner gestort. We stellen voor om dat te zien als extra inkomensondersteuning.

Het terugvorderen van dit bedrag zou een extra schuld opleveren wat bij deze doelgroep zeer onwenselijk is.

- De besluitregels zijn aangepast op bovenstaande punten.

De voorgestelde uitbreiding van de regeling met een hoger bedrag per woning en het vergroten van de doelgroep komt overeen met wensen die de raad geuit heeft in gesprek met wethouder Walder op 29 juni 2022.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Met de voorgestelde uitwerking van deze maatregel, bieden we mogelijkheden voor het verduurzamen van de eigen koopwoning voor mensen met een inkomen onder de 140 procent van het sociaal minimum. Daarmee zorgen we voor een structurele verlaging van de gasrekening.

Kader

* SPUK regeling

* collegebesluit Plan van Aanpak voor de inzet van de SPUK gelden voor woningverbetering bij energiearmoede dd 26 april 2022

Betrokken partijen en participatie

Bij het uitwerken van het Plan van Aanpak zijn de grote woningcorporaties van Deventer en de Deventer Energie Cooperatie actief betrokken geweest. In de uitvoering speelt de Deventer Energie cooperatie een actieve en onmisbare rol. De projectleiding van de uitvoering wordt gedaan door een projectleider Deventer Energie. Daarnaast zullen de vrijwillige energie coaches een belangrijk deel van de woningcheck uitvoeren.

Op 29 juni 2022 heeft de raad met wethouder Walder gesproken over het Plan van Aanpak woningverbetering energiearmoede en heeft de raad het college opgeroepen om waar mogelijk de regeling te verbreden met de nieuwe SPUK gelden. Dit besluit voldoet hieraan.

Argumenten voor en tegen

Argumenten voor:

De besteding van de aanvullende SPUK regeling zorgt voor:

- Een hoger budget per woning, wat gezien de aanbestedingsresultaten en de te verwachten kostenstijgingen, nodig is om een maatregel per woning te nemen.
- Het vergroten van de groep inwoners die van deze regeling gebruik kan maken.

Argumenten tegen:

- Inzet van aanvullende SPUK zou ook ingezet kunnen worden om niet de groep te vergoten maar meer maatregelen per woning te nemen. Echter, BZK heeft aangekondigd per 1 januari 2023 met een nieuwe aanvullende regeling te komen voor woningen met label EFG. Beschikbaar voor alle woningeigenaren met een woning label EFG (zonder inkomensgrens). Deze regeling kan ook aanvullend ingezet worden.

Financiële consequenties en dekking

Dekking vindt volledig plaats vanuit de SPUK regeling.

Openbaarmaking en communicatie

We zijn deze zomer 'onder de radar' met de aanpak gestart om de werkwijze en het proces te testen. Alle woningeigenaren die een uitkering krijgen van de gemeente Deventer zijn benaderd (ca 60) en via het Geldfit spreekuur zijn mensen doorverwezen. De eerste aanmeldingen zijn in behandeling. Dat heeft, vooral in de praktische uitvoering, voor verbeteringen in het werkproces gezorgd. Voor het najaar wordt een grote communicatiecampagne voorbereid.

Aanpak en uitvoering

Conform het eerder vastgestelde plan van aanpak.

RAADSMEDEDELING

Onderwerp	Besteding van de extra SPUK gelden voor woningverbetering Energiearmoede	Portefeuillehouder	Wethouder Walder,
Mededelingnummer	2022-732	Datum B en W besluit	20-09-2022
Team	DEV-BLD		

Inleiding: waarom deze mededeling

Op 26 april heeft u van het college het Plan van Aanpak woningverbetering Energiearmoede ontvangen waarin uiteen is gezet hoe het college voornemens is om met de Specifieke Uiterking (SPUK) een grote isolatiemaatregel aan te bieden aan eigenaren van een koopwoning met een laag inkomen. Op 29 juni heeft u over de aanpak gesproken met wethouder Walder tijdens een raadstafel.

In Juli 2022 is bevestigd dat de gemeente Deventer een extra SPUK ontvangt boven op de eerste uitkering:

* Eerste uitkering € 854.398 toegekend januari 2022

* Tweede uitkering € 1.268.909

* Totale bijdrage komt hiermee op € 2.123.307

Het college wil de extra uitkering inzetten om zowel het bedrag per woning te verhogen, als de groep die in aanmerking komt voor de regeling te vergroten.

Kader

* Specifieke Uitkering (middelen aanpak energie armoede, te investeren in woningverbetering)

* Raadsmededeling Plan van Aanpak voor de inzet van de SPUK gelden voor woningverbetering bij energiearmoede d.d. 28 april 2022

Kern van de boodschap

Met de voorgestelde uitwerking van deze extra SPUK gelden voor woningverbetering bij energiearmoede:

* Verhogen we het bedrag per woning om een isolatiemaatregel te nemen van € 1.000 naar € 2.000.

* Vergroten we de groep inwoners die gebruik kunnen maken van de regeling door uit te gaan van een inkomens grens van 140% van het sociaal minimum in plaats van 120% van het sociaal minimum.

Dit sluit aan bij de oproep van de raad bij de raadstafel van 29 juni 2022 om waar mogelijk de bestaande regeling te verbreden met de nieuwe SPUK gelden.

Nadere toelichting

Verhogen bedrag per woning

Het verhogen van het bedrag per woning sluit aan bij de aanbestedingsresultaten en de te verwachten prijsstijgingen het komende jaar. Met het voorgestelde bedrag kan, conform de aanbesteding, 1 grote maatregel per woning genomen worden.

Vergroten groep inwoners

Door de groep inwoners die gebruik kunnen maken van de regeling, bereiken we

meer mensen, en een groep die bij andere regelingen 'buiten de boot' valt.

Huidige regeling

We zijn deze zomer met de eerste groep gestart met de aanpak gestart om de werkwijze en het proces te testen. Alle woningeigenaren die een uitkering krijgen van de gemeente Deventer zijn benaderd (ca 60) en via het Geldfit spreekuur zijn mensen doorverwezen. De eerste aanmeldingen zijn in behandeling. Dat heeft, vooral in de praktische uitvoering, voor verbeteringen in het werkproces gezorgd.

Voor het najaar wordt een grote communicatiecampagne voorbereid. Zoals reeds toegezegd op 29 juni zal er als de circa de eerste 100 aanvragen binnen zijn een informatie sessie voor de raad verzorgd worden in aanwezigheid van de energiecoaches en medewerkers van het BAD.

Besteding aanvullende SPUK energiebesparende maatregelen

1. Aanleiding

De gemeente Deventer heeft, net als alle andere gemeenten in Nederland, een Specifieke Uitkering ontvangen van het ministerie van Binnenlandse Zaken. Deze specifieke uitkering mag worden ingezet om de energierekening te verlagen of het energiegebruik in woningen te verminderen. Dat kunnen kleine maatregelen zijn (tochstrips, radiatorfolie, etc.) maar ook grote isolatiemaatregelen. Het ministerie ziet dit het liefst als opmaat naar een fundamentele en structurele grootschalige isolatieaanpak via het nationale isolatieprogramma.

- Eerste uitkering € 854.398 toegekend januari 2022
- Tweede uitkering € 1.268.909
- Totale bijdrage komt hiermee op € 2.123.307

2. Inleiding

Op basis van de eerste uitkering van januari 2022 is in Deventer een aanpak ontwikkeld waarmee we inwoners met een laag inkomen (onder de 120% van het sociaal minimum) en een slecht geïsoleerde koopwoning kunnen voorzien van een grote isolatiemaatregel. Spouwmuurisolatie, vloerisolatie, dubbel glas of zonnepanelen.

In januari gingen we uit van ca 800 huishoudens in deze groep met een slecht geïsoleerde woning, en werd bijvoorbeeld spouwmuurisolatie voor een tussenwoning nog geraamd op ca. 1.000 euro incl. BTW. Met gebruik van de ISDE subsidie zou dit een haalbare aanpak zijn.

De situatie is inmiddels veranderd.

Prijsstijgingen

Voor de uitgedachte aanpak heeft een aanbesteding plaats gevonden. De bedragen zijn bekend (ter referentie, spouwmuurisolatie heeft een minimum tarief tussen de € 1.200 en de € 1.600 per woning). Maar bedrijven geven ook aan geen prijs af te kunnen geven voor de hele bestedingstermijn (tot 31 december 2023). Elke twee maanden wordt, op basis van overleg, indien nodig geïndexeerd met de BDB-index. Ook voor HR++glas gelden vergelijkbare prijsstijgingen.

Energiearmoede

De groep mensen die door de sterk stijgende energierekening in de knel komt wordt groter. In de eerste aanpak gingen we uit van de groep inwoners met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum. Met de huidige en te verwachten prijsstijgingen van de energierekening is van belang deze groep te vergroten.

Tweede uitkering

In juli van dit jaar hebben we een tweede uitkering ontvangen waarmee het totaalbedrag dat besteed kan worden aan energiebesparende maatregelen uitkomt op € 2.123.307. Uit dit bedrag moeten ook interne kosten, communicatie(middelen) en de projectleiding betaald worden. Deze kosten zijn geraamd op ca € 150.000. Daarmee blijft er € 1.973.307 over om te besteden aan maatregelen in de woning.

3. Voorstel besteding totale SPUK

Voor de besteding van de totale SPUK stellen we het volgende voor:

- Het verhogen van het bedrag per woning van gemiddeld € 1000,- naar gemiddeld € 2.000,- per woning. Hiermee zijn we voorbereid zijn op prijsstijging en hebben we net iets meer regelruimte per woning.
- De groep inwoners die gebruik kan maken van deze regeling te vergroten en de inkomensgrens op te rekken tot 140% van het sociaal minimum. We hebben in antwoord op de raadvragen een hele ruwe inschatting gemaakt van het aantal huishoudens met dit inkomen en een koopwoning. Het gaat om ongeveer 1.200 huishoudens. (zie onderstaande tabel). We hebben geen exacte aantallen over de omvang van de groep, dit is een afgeleide van landelijke cijfers en moet daarom niet exact gezien worden.

Aantal koopwoningen bij Inkomen tot 120% sociaal minimum (bekend via TNO)	800
Aantal koopwoningen bij Inkomen tot 130% sociaal minimum	960
Aantal koopwoningen bij Inkomen tot 140% sociaal minimum	1.112

Met een verhoging van het bedrag naar € 2.000,- kunnen we 985 huishouden voorzien van een verduurzamingsmaatregel. Toch stellen we wel voor om naar 140% van het sociaal minimum te gaan. We vermoeden dat we niet alle inwoners uit deze groep bereiken (dat zien we nu ook al met de maatregel inkomensondersteuning).

4. Inzet ISDE

We willen in deze aanpak graag de ISDE subsidie inzetten voor woningeigenaren die gebruik maken van deze regeling. Omdat we inwoners zo veel mogelijk willen ontzorgen, kunnen we als gemeente met een machtiging de subsidie voor inwoners aanvragen. Dat is administratief lastig, maar het kan wel. RVO keert echter het bedrag niet uit naar de gemeente, maar naar de betreffende inwoner. Gemeente kan dat bedrag vervolgens vorderen. Dat vinden we kwetsbaar en zeer onwenselijk. Daarmee creëren we een schuld. Als mensen rood staan of rekeningen open hebben staan is het bedrag verdwenen zodra het binnen is. En dat is bij deze groep met de huidige prijsstijgingen zeer goed denkbaar. Maar het is wel de situatie waar we nu mee te maken hebben. We werken landelijk mee aan de lobby om dit te veranderen.

RVO heeft de intentie uitgesproken om wel naar andere overheden uit te keren, maar het is nog niet geregeld. En er zal nog wel wat tijd overheen gaan.

We stellen daarom het volgende voor:

- Gemeente Deventer vraagt ISDE aan voor de inwoners die van deze regeling gebruik kunnen maken en voldoen aan de vereisten (voldoende m2 bijvoorbeeld).
- De ISDE wordt gestort op de rekening van de betreffende inwoner en wij zien dit als aanvullende inkomensondersteuning. Dat zal gaan om een bedrag tussen de € 200 en € 300 euro. (15% van het bestede bedrag bij 1 maatregel).

Beleidsregels Deventer Helpt

Deventer helpt isoleren

Wie komt hiervoor in aanmerking?

De gratis grote isolatieactie is bedoeld voor eigenaren van koopwoningen in de gemeente Deventer met een inkomen onder de 140% van het sociaal minimum. Met deze isolatie actie wil de gemeente Deventer ervoor zorgen dat mensen met een kleine portemonnee toch stappen kunnen zetten in het verduurzamen van hun woning. Goed voor het klimaat en goed voor de portemonnee.

Nadere spelregels Deventer Helpt

Artikel 1. Aanvrager/woning

De eigenaar-bewoner van een bestaande woning in de gemeente Deventer die staat ingeschreven op het adres van de woning. De woning is bestemd voor permanente bewoning. Bij twee of meer eigenaren gelden deze gezamenlijk als aanvrager.

Artikel 2: Doelgroep eenmalige energetische woningverbetering 2022/23

1. De eenmalige energetische woningverbetering 2022/23 is bedoeld voor een inwoner met een zelfstandig huishouden, met een laag inkomen.
2. De eenmalige energetische woningverbetering 2022/23 is bedoeld voor inwoners die woningeigenaar zijn en deze woning ook zelf bewonen. Deze woning heeft een (voorlopig) energielabel D of slechter.
3. Een huishouden (alleenstaande of gezin) heeft een laag inkomen als gedurende de referentieperiode het in aanmerking te nemen inkomen niet hoger is dan 140% van de toepasselijke bijstandsnorm. We kijken bij de financiële toets ook naar besteedbaar inkomen. Wanneer een huishouden met het besteedbaar inkomen onder de 140% zit als gevolg van aflossing van schulden en hiervoor een minnelijke schuldregeling of wettelijke schuldenregeling sanering is getroffen, komt het huishouden in aanmerking voor de regeling.
4. Als een belanghebbende door wisselende of eenmalige inkomsten het inkomen in de maand van aanvraag hoger is dan 140% van de toepasselijke bijstandsnorm, dan wordt uitgegaan van een gemiddeld inkomen. Het gemiddeld inkomen wordt berekend door de som van inkomen dat gedurende 12 maanden voorafgaand aan de aanvraag is genoten, te delen door 12;
5. Een huishouden heeft niet meer dan € 15.000,- spaargeld.
6. Voor bepaling van het inkomen van de zelfstandige wordt uitgegaan van het boekjaar voorafgaand aan het jaar waarin de aanvraag is gedaan. Dit is het inkomen na aftrek van de verschuldigde inkomstenbelasting en premies volksverzekeringen. Deze belasting en premies worden gesteld op het percentage, zoals vermeld in artikel 6, lid 2 van het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004. Hierbij wordt een teruggave inkomstenbelastingen en premies volksverzekeringen niet als inkomen aangemerkt. Het vastgestelde inkomen als zelfstandige wordt, na eventuele vermeerdering met andere inkomsten over het betreffende boekjaar, gedeeld door 12;
7. Als door een belanghebbende gebruik wordt gemaakt van een uitkering van de gemeenten Deventer, bijzondere bijstand of kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen, voldoet de belanghebbende in ieder geval aan de inkomensvoorwaarde van deze eenmalige energetische woningverbetering, en is geen aanvullende financiële toets nodig;

Artikel 3 Verduurzamingsmaatregelen

1. De maatregelen moeten gericht zijn op het verduurzamen van de bestaande particuliere koopwoning ter besparing van het energiegebruik of ter verhoging van het aandeel duurzame energiebronnen in de energievoorziening. Waarbij de energiebesparende maatregelen (isolatie) altijd voorrang heeft. Tot de duurzaamheidsmaatregelen kunnen worden gerekend:
 - Spouwmuurisolatie
 - Vloerisolatie
 - HR++ glas

- Zonnepanelen

Artikel 4. Procedure aanvraag en behandeling en voorwaarden

Aanvraag

1. De aanvraag voor deelname aan de isolatieactie wordt digitaal ingediend via de speciaal daarvoor aangemaakte website www.deventerhelpt.nl. In afwijking van deze digitale aanvraag kan een schriftelijke aanvraag worden ingediend als digitaal aanmelden om redenen niet lukt. Dat kan via het Geldfit spreekuur.
2. Na aanmelding krijgt de betreffende inwoner bezoek van een het projectteamlid dat de inkomensstoets doet in een huisbezoek. Tijdens het huisbezoek overlegt de belanghebbende:
 - a. Salarisspecificaties van de maand voorafgaand aan de aanvraag. Wanneer er sprake is van flexibele inkomsten, overlegt de belanghebbende salarisspecificaties van de laatste drie maanden;
 - b. De belastingaangifte 2021 of de meest recente en de kolommenbalans over de afgelopen drie maanden, voorafgaande aan de aanvraag als er sprake is van inkomsten uit onderneming of inkomsten als Zzp'er.
 - c. Kopie legitimatiebewijs
 - d. Bankafschriften van de afgelopen 3 maanden.
3. Een aanvraag voor de isolatieactie kan vooralsnog worden ingediend tot 1 december 2023.

Behandeling

1. De aanvraag wordt financieel getoetst door het projectteam. Dat gebeurt tijdens een huisbezoek met de belanghebbende of op een hiervoor ingericht spreekuur.
2. Na goedkeuring krijgt de aanvrager bezoek van de energiecoach. Met de energiecoach wordt gekeken welke maatregel het meeste rendement kan opleveren in de woning. Naast de grote maatregel kijkt de energiecoach ook of er nog kleine maatregelen mogelijk zijn die snel wat op kunnen leveren (tochtstrips, radiatorfolie etc.) Met de energiecoach worden een aantal documenten ondertekend. a) Machtiging om opdracht te verlenen aan de betreffende aannemer b) Machtiging tot aanvraag van ISDE subsidie door de gemeente Deventer.
3. Na ondertekening van de stukken wordt de opdracht verstrekt aan de betreffende aannemer. Deze aannemer maakt zelf de planningsafspraken met de aanvrager.
4. Na betaling van de rekening door de gemeente Deventer, wordt door de gemeente Deventer (indien aan voorwaarden wordt voldaan) de ISDE subsidie aangevraagd. Deze wordt gestort op de rekening van de betreffende inwoner, en wordt gezien als extra inkomensondersteuning.
5. Na uitvoering van de maatregel neemt de energiecoach contact op voor een nazorggesprek.

Artikel 5. Hardheidsclausule

Als vanwege bijzondere omstandigheden een strikte toepassing van bovenstaande regels naar het oordeel van het college zou leiden tot een onredelijke beslissing, kan het college afwijken van het bepaalde in deze verordening.